

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 14 martie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, declarat de inculpatul

*Russu Vladimir xxxxxxxx, născut la
xx xxxxxxxx xxxx în s. xxxxxxx, r-nul xxxxxxxxxxxx, locuitor
al mun. xxxxxxxx, str. xxxxxxxxxxxxxxxx, ap. xx, cetățean
al R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 25.11.2015 – 14.03.2016,
instanța de apel: 24.05.2016 – 15.06.2016,
instanța de recurs: 23.05.2017 – 28.08.2017.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 14 martie 2016, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Russu Vladimir a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 1 an.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul părții vătămate Beleavscăia V. prejudiciul material de 12.700 lei, moral de 20.000 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 13 iunie 2015, orele 13:40, inculpatul Russu V., conducând automobilul „Mercedes”, n.î. x xx xxx, pe str. Sarmisegetuza, mun. Chișinău, la ieșire din curtea blocului locativ, n-a ținut permanent seama de împrejurări, n-a apreciat corect situația reală pe drum, în care se află vehiculul în momentul respectiv, n-a luat în considerație starea lucrurilor în traficul rutier, ce reflectă gradul de protecție a participanților la el, împotriva accidentelor și consecinței acestora, n-a ținut permanent de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, de care va trebui să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație, de lățimea carosabilului, gabaritele vehiculelor și intervalele de siguranță necesare și a modalității de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat cerințele pct. 45 alin. 1), 2) al RCR RM, care prevede că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, condițiile rutiere, situația rutieră; în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, și ca urmare a tamponat ghereta amplasată pe marginea str. Sarmisegetuza. În consecință, de pe gheretă au căzut bucăți de foi de ardezie care au lovit pietonul Beleavscaia Vera, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legal nr. 2466/D din 21.09.2015 fractura închisă trohanterică a femurului stâng cu deplasarea fragmentelor, plagă contuză în regiunea parietală median, care condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în conformitate cu acest criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, că aceste probe dovedesc integral vinovăția lui și i-a încadrat acțiunile în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere și de exploatare a unităților de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat din imprudență vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății persoanei.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că inculpatul a recunoscut vinovăția, s-a căit sincer, a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, este caracterizat pozitiv, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă prin stabilirea unei pedepse de 6 luni închisoare, cu aplicarea art. 90 Cod penal.

Instanța a statuat că viața, sănătatea și integritatea corporală ale persoanei sunt valori supreme, ocrotite de Constituția RM, cât și de legea penală și orice atentat la aceste valori este pasibil de pedeapsă, iar inculpatul a demonstrat comportament iresponsabil la trafic în urma căruia a pătimit partea vătămată.

Deși inculpatul se căiește de cele comise, totuși, până la momentul adoptării sentinței nu a achitat prejudiciul cauzat părții vătămate. După comiterea faptei, nu s-a interesat de starea sănătății victimei, care este în etate și neputincioasă, unde a fost internată la spital și dacă are nevoie de careva medicamente sau are necesități speciale, nici n-a vizitat-o la domiciliu pentru a se convinge personal de starea de neputință la care a adus-o prin acțiunile sale.

Cele menționate denotă lipsa conștientizării de către inculpat a consecințelor faptei sale, fapt ce determină de a aplica față de el cea mai aspră pedeapsă - închisoarea, prevăzută la sancțiunea art. 264 alin. (1) Cod penal, fiind posibil de a aplica în privința lui prevederile art. 90 Cod penal, și a suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoarea pe termen de 1 an, având în vedere că anterior n-a mai fost judecat, are un loc de trai permanent, iar, fiind în stare de libertate, va avea posibilitate de a recupera părții vătămate prejudiciul cauzat.

La stabilirea pedepsei complementare, instanța a reținut că, din declarațiile inculpatului, el știind cu certitudine gabaritele camionului, a văzut acoperișul gheretei și înălțimea acestuia, nu a conștientizat că mijlocul de transport este un izvor de pericol sporit pentru participanții la trafic, n-a ținut cont de cerințele art. 45 a RCR, deși era obligat să continue deplasarea numai asigurându-se că nu va comite accident rutier, ceea ce n-a făcut. Totodată, inculpatul nu deținea autorizație de la poliția rutieră pentru a se deplasa cu autocamionul de mare tonaj sub semnul ce interzice deplasarea mașinilor de mare tonaj. Or, în acel loc (stradelă îngustă) exista un astfel de semn instalat.

Potrivit trimiterii-extras din 15.12.2015, eliberat de secția ambulatorie de ortopedie și traumatologie a IMSP „Institutul de Medicină Urgentă”, pacienta Beleavscaia V. e nedeplasabilă și necesita îngrijirea rudelor.

Astfel, din ziua accidentului rutier - 13.06.2015 și până la eliberării acestui certificat medical - 15.12.2015, partea vătămată a fost nedeplasabilă și a avut necesitate de îngrijire străină.

S-a constatat, că Beleavscaia V. s-a născut la 27.09.1924, deci are 91 de ani, fiind o persoană în etate.

La materialele cauzei a fost prezentată confirmarea semnată de Iurcova Ludmila, că din 22.06.2015 a avut grijă de Beleavscaia V., care era ținută la pat și anume a avut grijă de ea în perioada indicată, pentru ce i-a fost achitată suma de 100 lei pentru o zi, iar în total 12.700 lei.

Din cererea de chemare în judecată și confirmarea dată de Iurcova L., rezultă că ultima a avut grijă de partea vătămată: luna iunie 2015 - 7 zile (7 x 100 = 700 lei); luna iulie 2015 - 23 zile (23 zile x 100 = 2300 lei); luna august 2015 - 19 zile (19 x 100 = 1900 lei); luna septembrie 2015 - 22 zile (22 x 100 = 2200 lei); luna octombrie 2015 - 21 zile (21 x 100 = 2100 lei); luna noiembrie 2015 - 21 zile (21 x 100 = 2100 lei); luna decembrie 2015 - 14 zile (14x 100 = 1400 lei), deci în total suma de 12.700 lei.

Inculpatul nu a prezentat careva probe contrare, care să confirme că plata pentru așa categorie de servicii ar fi mai mică în mun. Chișinău.

În temeiul art. 1418 alin. (1) Cod civil, este pe deplin justificată pretenția reclamantei de încasare a sumei de 12.700 lei cu titlu de reparare a prejudiciului material (cheltuieli de îngrijire).

Totodată, este nefondat argumentul inculpatului că n-au fost anexate cecuri, chitanțe întru probarea acestor cheltuieli, or, îngrijitorul persoană fizică Iurcova L. nu avea cum să elibereze cecuri și chitanțe. Necesitatea angajării unui îngrijitor era absolut necesară și instanța nu pune la dubii faptul suportării efective a acestor cheltuieli, care sunt și rezonabile (nu sunt exagerate).

Din circumstanțele cauzei s-a mai constatat, că partea vătămată a fost imobilizată la pat pe parcursul unei perioade îndelungate - aproximativ jumătate de an. Abia la sfârșitul anului 2015 aceasta a început a se ridica de la pat. Având și vârsta înaintată - peste 90 de ani, rezultatul traumatismelor cauzate au fost și mai greu de suportat, or, la așa vârstă înaintată, persoana își revine foarte greu, țesuturile și oasele se regenerează mai lent. Prin urmare, partea vătămată a suportat suferințe fizice severe.

Partea vătămată a avut intense suferințe psihice, conștientizând starea sa de neputință în care a ajuns. Suferințele psihice suportate se manifestă prin frustrarea că neputința ei generează incomodități majore și apropiatilor săi, care au fost puși în situația de a-i angaja o bonă, iar sâmbăta și duminica o petreceau alături de partea vătămată.

După comiterea faptei, inculpatul nu s-a interesat de starea sănătății victimei, nu și-a cerut scuze de la ea. Nu suportă nici o critică argumentul că n-a cunoscut adresa părții vătămate, or, din probele dosarului, putea afla adresa ei de domiciliu. Inculpatul nici nu avea intenția de a repara prejudiciul cauzat. În ședința de judecată nu a manifestat compasiune față de partea vătămată și suferințele acesteia, or, a recunoscut doar suma de 3000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Astfel, urmează de a admite parțial pretenția despre încasarea daunei morale, și anume de a încasa de la inculpat suma de 20.000 lei, ca fiind una echitabilă și care va aduce satisfacție persoanei vătămate, iar în partea rămasă a sumei de 30.000 lei, acțiunea necesită a fi respinsă ca nefondată.

Încasarea sumei de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, este reală, necesară, rezonabilă și probată prin bonul de plată nr. EN 207437 din 17.12.2015.

3. Avocatul Nicolai Vișnevski, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă sub limitele minime prevăzute de 264 alin. (1) Cod penal, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, cu încasarea din contul ultimului a prejudiciului moral în mărime de 6000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2000 lei.

Apelantul a indicat că potrivit art. 7, 75, 76, 79 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, inculpatului îi putea fi stabilită o pedeapsă mai blândă și fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Este inadmisibilă confirmarea anexată la materialele cauzei semnată de Iurcova L. din 18.12.2015 despre cheltuielile de îngrijire (câte 100 lei/zi) în suma

totală de 12.700 lei, deoarece nu este încheiat un contract și care să fie înregistrat în instituțiile respective. Reprezentantul părții vătămate a recunoscut că nu dispune de alte dovezi cu privire la prejudiciul material.

Prejudiciul moral ar fi echitabil în mărime de 6000 lei.

Conform art. 96 CPC, cheltuielile avocatului se achită, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Inculpatul recunoaște aceste cheltuieli în mărime de 2000 lei.

Inculpatul a recunoscut vina, examinarea cauzei a avut loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, el este caracterizat pozitiv, nu are antecedente penale, anterior nu comis accidente rutiere, dispune de loc permanent de muncă în calitate de șofer, mai are puțin timp până la ieșirea la pensie și acest loc de muncă este unica sursă de existență.

Accidentul a avut loc din neatenție, din cauza unor împrejurări indicate în materiale cauzei.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei instanța de fond, în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, corect a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Conform art. 16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către inculpat, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Prima instanță just a remarcat că, deși se căiește de cele comise, totuși, inculpatul până la momentul adoptării sentinței nu a achitat părții vătămate prejudiciul cauzat, nu s-a interesat de starea sănătății victimei, care este în etate și neputincioasă, nu s-a interesat unde a fost internată la spital și dacă are nevoie de careva medicamente sau are necesități speciale, n-a vizitat-o la domiciliu pentru a se convinge personal de starea de neputință la care a adus-o prin acțiunile sale. Iar argumentul că nu a cunoscut adresa părții vătămate este neîntemeiat or, dacă ar fi dorit să soluționeze chestiunea acordării ajutorului material, putea afla adresa de domiciliu din materialele dosarului.

Prima instanță fondat a conchis că cele constatate denotă lipsa conștientizării de către inculpat a consecințelor faptelor sale, ce determină de a-i aplica cea mai aspră pedeapsă - închisoarea, prevăzută la art. 264 alin. (1) Codul penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an.

Totodată, este incorectă stabilirea de către instanța de fond a circumstanței atenuante - recunoașterea vinovăției de către inculpat, or, recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, nu poate fi valorificată și ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că, aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Instanța de fond just a individualizat pedeapsa în baza art. 7, 61, 75 Cod penal, și corect a aplicat inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare cu

suspendarea condiționată a executării ei, fiind una echitabilă și proporțională infracțiunii comise, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunii, de circumstanțele cauzei, de personalitatea inculpatului, care la locul de trai se caracterizează pozitiv, a reparat parțial prejudiciul cauzat prin infracțiune, nu a manifestat o grijă și interes față de soarta părții vătămate cărei i-a cauzat vătămări corporale medii, astfel asigurând realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale și de a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât de către inculpat, cât și din partea altor persoane

Prima instanță a motivat în totalitate concluzia și necesitatea aplicării inculpatului a pedepsei cu închisoarea.

Circumstanțele invocate de către apărare, precum vârsta înaintată a inculpatului, care activează în calitate de șofer, anterior nejudecat, nu pot fi apreciate ca fiind circumstanțe excepționale ce ar justifica neaplicarea pedepsei complementare pentru infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal, deoarece pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, vine să îndeplinească rolul de completare a represiunii și înlăturării stării de primejdie create asupra siguranței pe drumurile publice.

Astfel, prima instanță just a reținut că, mijlocul de transport este un izvor de pericol sporit pentru participanții la trafic, mai ales că în prezent în mun. Chișinău frecvent se comit infracțiuni soldate cu accidentarea pietonilor, fapt ce majorează gradul prejudiciabil al acestora și rezonanța lor socială.

La stabilirea pedepsei complementare, instanța corect a reținut că inculpatul, știind cu certitudine gabaritele camionului, a văzut acoperișul gheretei și înălțimea acoperișului, dar nu a conștientizat că mijlocul de transport este un izvor de pericol sporit pentru participanții la trafic, n-a ținut cont de cerințele art. 45 a RCR, deși era obligat să continue deplasarea numai asigurându-se că nu va comite accident rutier, ceea ce n-a făcut. Totodată, instanța a ținut cont că inculpatul a declarat că nu deținea autorizație de la poliția rutieră pentru a se deplasa cu autocamionul de mare tonaj sub semnul ce interzice deplasarea mașinilor de mare tonaj. Or, în acel loc (stradelă îngustă) exista un astfel de semn instalat.

La fel, prima instanță justificat a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și a dispus încasarea de la inculpat a sumei de 12.700 lei cu titlu de prejudiciu material, de 20.000 lei cu titlu de prejudiciu moral și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

Contrar celor invocate de către apărător în cererea de apel, instanța întemeiat a încasat în beneficiul părții vătămate prejudiciul moral de 20.000 lei, care constituie o reparare echitabilă a prejudiciului cauzat prin încălcarea drepturilor nepatrimoniale ale ultimei, care a suportat suferințe fizice și psihice considerabile.

Prima instanță corect a remarcat că, conform circumstanțelor cauzei, partea vătămată a fost imobilizată la pat pe parcursul unei perioade îndelungate - aproximativ jumătate de an. Abia la sfârșitul anului 2015, aceasta a început a se ridica de la pat. Având și vârsta înaintată - peste 90 de ani, rezultatul traumatismelor cauzate au fost și mai greu de suportat, or, la așa vârstă înaintată, persoana își revine foarte greu, țesuturile și oasele se regenerează mai lent. De

asemenea, partea vătămată a avut intense suferințe psihice, conștientizând starea sa de neputință în care a ajuns. Suferințele psihice se manifestă prin frustrarea că neputința ei generează incomodități majore și apropiaților săi, care au fost puși în situația de a-i angaja o bonă, iar sâmbătă și duminica o petreceau alături de partea vătămată.

Prin urmare, argumentele expuse în apelul apărării sunt nefondate, nu corespund realității, fiind combătute în totalitate prin conținutul sentinței atacate, în care instanța de fond și-a argumentat pe deplin poziția adoptată.

5. Inculpatul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă sub limitele minime prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, cu încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2000 lei.

Recurentul a invocat că potrivit art. 7, 75, 76, 79 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța îi putea stabili o pedeapsă mai blândă și fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Este inadmisibilă confirmarea anexată la materialele cauzei semnată de Iurcova L. din 18.12.2015 despre cheltuielile de îngrijire (câte 100 lei/zi) în suma totală de 12.700 lei, deoarece nu este încheiat un contract și nu este înregistrat în instituțiile respective. Reprezentantul părții vătămate a recunoscut că nu dispune de alte dovezi cu privire la prejudiciul material.

Prejudiciul moral ar fi echitabil în mărime de 6000 lei.

Conform art. 96 CPC, cheltuielile avocatului se achită, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile, adică doar în mărime de 2000 lei.

A recunoscut vina, examinarea cauzei a avut loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, este caracterizat pozitiv, nu are antecedente penale, anterior nu a comis accidente rutiere, dispune de loc permanent de muncă în calitate de șofer, mai are puțin timp până la ieșirea la pensie și acest loc de muncă este unica sursă de existență. Acest accident a avut loc din neatenție, din cauza unor împrejurări indicate în materiale cauzei.

La 09.04.2016 a achitat părții vătămate 8000 lei, recipisa este la materialele cauzei, iar la 30.06.2016 a achitat 7000 lei, copia recipisei fiind anexată la recurs.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹⁾ Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul este fondat și pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, asupra căror motive concrete din apelul apărării nu s-ar fi pronunțat instanța, care ar fi esența erorilor concrete de drept și a circumstanțelor că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹⁾ Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul declarat nu întrunește condițiile de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.** și **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel legal și întemeiat au constatat și

apreciat circumstanțele de fapt și de drept în latura civilă și a pedepsei, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanțele just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 61, 75, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Or, soluția instanțelor în latura pedepsei este conformă și jurisprudenței naționale, potrivit căreia recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică (*pct. 35, Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 13 din 16.12.2013, „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești”*).

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Totodată, instanțele corect au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept, și privind mărimea compensației pentru prejudiciul moral cauzat părții vătămate.

Or, conform prevederile art. 219 alin. (4), 220 alin. (3) Cod de procedură penală, art. 1423 Cod civil, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, etc. Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil. Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura civilă și a pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura civilă și a pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propune inculpatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile atacate cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Russu Vladimir xxxxxx, împotriva sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 14 martie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 iulie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco